

INHOUD

Voorwoord: De Wet van de Jungle

Door Midas Dekkers 7

HET JUNGLEBOEK

Voorwoord 15

Mowgli's broeders 17

Jachtlied van de roedel van Seoni 41

Kaa's jacht 42

Reislied van het Bandar-log 73

'Tijger-tijger!' 75

Het lied van Mowgli 96

De witte zeebeer 99

Loekannon 122

'Rikki-tikki-tavi' 124

Het lied van Darzee 143

Toemai van de Olifanten 145

Shiva en de sprinkhaan 169

Dienaren van de koningin 171

Het paradelied van de kampdieren 191

HET TWEEDE JUNGLEBOEK

- Hoe de angst kwam 197
De Wet van de Jungle 218
- Het wonder van Purun Bhagat 221
Een lied van Kabir 239
- Laat de jungle binnen 240
Mowgli's lied tegen de mensen 274
- De begrafenisondernemers 276
Een lied van de golven 305
- De ankus van de koning 306
Het lied van de kleine jager 329
- Quiquern 331
Angutivun Tina 360
- Rode Hond 362
Het lied van Chil 393
- De lenteloop 394
Afscheidslied 420
- Appendix: In de rukh 423
- Aantekening van de vertaler 459
- Noten 462

VOORWOORD

De Wet van de Jungle

Door Midas Dekkers

Hoe is het om een vrouw te zijn? Voor hem een vraag, voor haar een weet. Omgekeerd is de man de vrouw een raadsel. Aan de misverstanden tussen beiden danken we het leeuwendeel van de wereldliteratuur.

Koester uw misverstanden. Raadsels voeden de verbeelding. Zeker het grootste van alle, weggestopt in een kleine maar diepe lade van de literatuur, een vraag waarop geen mens ooit antwoord heeft gekregen: hoe is het om een dier te zijn? Hoe voelt een vis zich in het water? Is de hond het enige dier met schuldgevoel? Gelooft een geit in God? Wat vinden de apen aan gene zijde van de tralies van de apen aan deze zijde in de dierentuin?

Natuurfilms kunnen het wonder slechts vergroten. Wat doen die beesten daar toch in weer en wind? Nieuwsgierig halen we er enkele in huis, maar van een gesprek onder vier ogen met je kat of kanarie word je ook niet veel wijzer. Eens te meer lijkt het alsof de deur tussen de mens en het dierenrijk bij de zondeval voorgoed is dichtgeslagen. Hier helpt slechts spionage. Verkenners worden naar alle hoeken van het dierenrijk uitgestuurd om verslag uit te brengen. Met kijkers en camera's proberen ze de ziel van het dier te betrappen. Tevergeefs. Een bioloog is ook maar een mens. Om de dieren echt te leren kennen zou je iemand moeten hebben tussen mens en dier in. Zulke wezens bestaan. Volop zelfs. Kinderen. Nauwelijks nog tot de mensenwereld toegelaten – verstoken van kiesrecht en rijbewijs, in crèches en scholen bijeengedreven – beiden kin-

deren hun tijd in een wereld vol hamsters, beren en dino's, laag bij de grond, zintuiglijk, nieuwsgierig rondkruipend. Een ideale trait-d'union.

Ook in de ogen van de dieren. Het moet regelmatig zijn voorgekomen dat mensenkinderen door dieren zijn opgenomen en grootgebracht. 'Vindt een zogende berin een kind dat men uit zorgeloosheid ergens heeft laten liggen,' dan zal zij het volgens dokter Counar, lijfarts van de Poolse koning eind zeventiende eeuw, 'terstond in haar hol dragen en met hare jongen zogen en grootbrengen, hetwelk dan dikwijls na enige tijd door de jagers gevangen en uit hare klauwen gered wordt.' Iets dergelijks wordt in Europa sinds de stichting van Rome door Romulus en Remus vooral van wolven vermeld. Naarmate deze zich uit Europa terugtrokken doken wolfskinderen vooral ook in exotischer oorden op. Hiertoe hadden de Europeanen in de negentiende eeuw een ruime keus uit hun koloniën. Voor de Britten lag het paradijselijke oerwoud bovenal in hun India met zijn dampende wouden, rondsluipende tijgers en fantastische verhalen. Daar kwamen ook de mooiste berichten over wolfskinderen vandaan. Bruine kinderen natuurlijk, maar die stonden in de ogen van Britten zoals Rudyard Kipling alleen maar dichterbij de dieren dan een blanke vondeling. Met de verhalen uit zijn eigen jeugd in Bombay nog fris in het hoofd werd Kipling tijdens een kort verblijf in Vermont de geestelijke vader van het beroemdste wolfskind uit de wereldliteratuur: Mowgli, die als 'naakte, bruine baby' door een wolvenfamilie werd geadopteerd.

Een boek over een kind lijkt al gauw een kinderboek, zeker als het erin wemelt van de dieren. Nog erger wordt het als dat boek verfilmd wordt door iemand als Walt Disney. In zijn versie van het *Jungleboek* lijkt de wijze beer Baloe zo dement als een Amerikaanse kerstman, zijn de panter Bagheera de klauwen uitgetrokken en is de existentiële crisis van Mowgli – wie

ben ik, een wolf of een mens? – verwaterd tot een verzameling kwajongensstreken. Ver voor de tijd van Disney had Lord Baden Powell de jungleboeken al gedomesticeerd tot een spelletjesboek voor de door hem opgerichte jonge padvindsters, de welpen.

Zelf las ik het jongensjungleboek de eerste keer verrukt, omdat ik verliefd was op mijn akela. Bij herlezing als volwassen man stond me een schok te wachten. In het echte boek was Akela geen lieve kinderleidster maar een bloeddorstige grijsaard, de ‘grote, grijze Eenzame Wolf die vanwege zijn kracht en sluwheid de leider van de hele roedel was’. Van Disney’s gedomesticeerde menagerie is bij Rudyard Kipling nog niets te bekennen. Zijn jungle is een oord van moord en doodslag, waar de bomen druipen van het bloed, net als in de echte natuur. Hier heerst het recht van de sterkste. Voor een wolf is dat Akela, voor een hert Shere Khan de tijger, voor een cobra de mangoest Rikki-Tikki-Tavi en voor alle dieren is dat de mens. Zelfs de grote panter Bagheera durft Mowgli niet in de ogen te kijken, ook al was hij onder de mensen geboren. ‘De anderen,’ weet hij, ‘haten je omdat ze je niet durven aan te kijken, omdat je slim bent, omdat je doorns uit hun poten hebt getrokken... omdat je een mens bent.’ De dierlijke angst voor de mens berust louter op zijn macht, de macht van de ‘rode bloem’, het vuur, dat ieder die niet horen wil laat voelen. De Moeder Natuur van het *Jungleboek* is een Moeder der Wrake.

Hoe is het mogelijk dat een boek met de moraal van een ijzervreter, vol van eerezucht en wraak, van meet af een enorm succes was en nog steeds door zoveel brave huisvaders en vooral ook zoete kinderen wordt gelezen? Het antwoord laat geen twijfel: door de taal. Die volle taal, nu eens verhalend, dan dwingend, letterlijk meeslepend. Waar kennen we die onverbiddelijke taal toch van? Ze doet denken aan dat andere succes, *Moby Dick*, maar bovenal toch is het de taal van het al-

lergrootste succes, de Bijbel, en daarvan dan wel het Oude Testament.

Het *Jungleboek* is het Oude Testament van de Natuur. Zijn wij eenentwintigste-eeuwers opgevoed met Nieuwtestamentische waarden zoals liefde voor de natuur en erbarmen met de zwakken, in het *Jungleboek* gaat de haat vóór de liefde, de sterke vóór de zwakke, bloed vóór brood. Tussen de verhalen door zingen de dieren zich met zelfgemaakte psalmen nieuwe moed in voor de strijd. Lees je als kind het Oude Testament van de Bijbel of dat van de natuur als een spannende opeenvolging van afgehouden hoofden, rooftochten en op de spits gedreven familieverhoudingen, eenmaal volwassen valt de onbarmhartigheid op waarmee mens en dier elkaar zowel letterlijk als geestelijk te na staan. Tijgers zijn laf, jakhalzen achterbaks, slangen sluw, apen lichtzinnig. In onze tijd zijn we politiek inmiddels zo correct dat je zoiets zelfs van potvissen of pissebedden niet meer mag zeggen. Noemden oude natuuronderzoekers als De Buffon en Brehm menig dier nog gluiperig of woest en nietsontziend, sinds de boeken van Jane Goodall en Frans de Waal tonen we begrip voor zijn drijfveren door ons empathisch in hem in te leven. Schilderden we de natuur eerst als woest en wreed (maar o, zo mooi) af om ons voor het Beest in onszelf te excuseren, tegenwoordig verkoopt de natuurbescherming ons de natuur als een voorbeeldig evenwicht waaraan wij mensen nog een puntje kunnen zuigen. De moderne evangeliën mogen in moreel opzicht superieur zijn, als verhalenbundel kunnen ze niet tippen aan het Oude Testament, dat ook aan de menselijke behoefte aan het kwaad appelleert. Of aan het *Jungleboek*. Een goed voorbeeld is een van de non-Mowgli-verhalen, zonder wolven, zelfs zonder jungle, waarin een zeebeer zijn volk uit het verdoemde land vol zeehondenjagers meevoert naar een geheim Beloofde Land, zij het niet voordat ongelovige zeeberen er flink van

langs hebben gekregen. Zoiets verzin je niet, zoiets haal je uit het Oude Testament.

Het is opmerkelijk hoeveel boeken uit de wereldliteratuur-canon als kinderboek zijn begonnen en tot universeel erfgoed zijn uitgroeid. *Alice in Wonderland*, *Peter Pan*, *Winnie-the-Pooh*, *Gullivers reizen* en niet te vergeten *Erik of het klein insectenboek* kun je op elke leeftijd lezen of herlezen en iedere keer weer is het of je een heel ander boek in handen hebt. Als bij een toverbal krijg je steeds een andere kleur te zien. Maar meerlagigheid is op zichzelf nog geen sleutel tot succes. De ene laag moet de andere tegenspreken. In de ogen van een kind – en van menige volwassene – gaat het *Jungleboek* over deugden als trouw, moed, doorzettingsvermogen en vriendschap die alles overwint. Een leidraad voor het leven. Maar wie beter kijkt ziet dat deze deugden, net als in het leger, vooral gelden binnen het eigen kamp. Samen sterk staan doe je het best tegen de anderen, met inzet van list, bedrog en haat. Dat geldt voor elke sociale diersoort, van wisent tot mier, van wolf tot mens. Mits je weet tot welk kamp je behoort. Als wolfskind val je tussen wal en schip. Mowgli wordt zowel door de dieren als door de mensen verstoten, tot hij kiest voor zijn eigen bloed. Soort hoort bij soort, volk bij volk, eigen bloed eerst. Dat is de Wet van de Jungle. Of was het.

De Wet van de Jungle paste wonderwel in de mensenwereld van een dikke eeuw geleden. Ieder kende zijn plaats. Bruinen keken op naar blanken, kinderen naar volwassenen, dieren naar mensen. Maar wetten zijn niet zo onveranderlijk als dat Kipling dacht. Als zelfs de ijzeren wetten van de natuurkunde bezwijken onder het geweld van de quantummechanica bieden morele wetten weinig weerstand. De Wet van de Jungle is niet meer in boeken geschreven, maar in onze chromosomen gegraveerd. Wat vroeger in je bloed zat, zit nu in je genen. Hierin voer je een verleden met je mee van miljoenen jaren,

dat niet alleen je uiterlijk bepaalt maar ook je goede gedrag. Zijn wij nog steeds onderworpen aan die moraal? Lees er in het *Jungleboek* de Wet van de Jungle op na. Het venijn zit in de staart:

Dit zijn de wetten van de jungle en ze zijn machtig en groot in getal;/ Maar de kop en de hoef van de wet is dat gij gehoorzamen zal!

En gehoorzamen deden we. Menige zaterdag heb ik in mijn jeugd als padvinder verdaan met salueren, het zingen van vaderlandslievende liederen, kousen tot op de juiste hoogte optrekken, op commando voor welp spelen. Zij het meer uit liefde voor mijn akela dan voor de Wet van de Jungle. Wat mag er van haar terecht zijn gekomen? Zou ze nog leven? Hopelijk gaat het haar beter dan de Wet van de Jungle. Die leeft alleen nog voort waar ze thuishoort: in de tijdloze verhalen van Rudyard Kipling.

En, o ja, hoe zat het nou met die dieren? Hoe was het nou om een dier te zijn? Daar hoort u inmiddels achter te zijn. Naar we nu weten bent u er immers zelf een.

Het jungleboek

VOORWOORD

Voor een werk van deze aard moet veelvuldig een beroep worden gedaan op de welwillendheid van deskundigen en daarom zou de samensteller de welwillende behandeling die hem ten deel is gevallen, in elk opzicht tekortdoen als hij niet bereid was volledig te erkennen hoezeer hij hun schatplichtig is.

Zijn dank gaat in de eerste plaats uit naar de geleerde en deskundige Bahadur Shah, bagageolifant 174 in het Stamboek van India, die, samen met zijn beminnelijke zuster Pudmini,* zo hoffelijk is geweest om hem van het verhaal 'Toemai van de Olifanten' en een groot deel van de gegevens in 'Dienaren van de koningin' te voorzien. De gegevens over de avonturen van Mowgli zijn op verschillende momenten en verschillende plekken verkregen van een groot aantal informanten, van wie het merendeel volledig anoniem wenst te blijven. Toch is de samensteller, vanaf deze afstand, zo vrij om zijn dankbaarheid te betuigen aan een hindoeïstische heer van de oude rots, een geachte bewoner van de hoogste hellingen van Jakko, voor zijn overtuigende doch enigszins bijtende beschrijving van de nationale karaktertrekken van zijn kaste, de Presbytini.* Sahi – een geleerde met een oneindig onderzoekende en bedrijvige geest –, een lid van de recentelijk uiteengevallen roedel van de Seoniheuvels en een artiest die beroemd is op de meeste plaatselijke kermessen van Zuid-India, waar hij met zijn gemuilkorfde dans met zijn meester de aandacht van de jeugd, de schoonheid en de cultuur trekt, hebben bijzonder waardevolle gegevens over volkeren, zeden en gebruiken verschaft.*

Daarvan is vrijelijk gebruikgemaakt in de verhalen ‘Tijger-tijger!’, ‘Kaa’s jacht’ en ‘Mowgli’s broeders’. Voor de hoofdpunten van ‘Rikki-tikki-tavi’ is de samensteller dank verschuldigd aan een van de belangrijkste herpetologen van Boven-India, een onbevreesde en onafhankelijke onderzoeker die onlangs heeft besloten om ‘niet te leven maar te weten’ en zijn leven met overmatige ijver aan het onderzoek naar onze oosterse *Thanatophidia* heeft gewijd.* Toen hij passagier was op de Empress of India, heeft een gelukkig toeval de samensteller in staat gesteld om een medepassagier* bijstand te verlenen. Hoe rijkelijk zijn armzalige diensten zijn beloofd, kunnen lezers van ‘De witte zeebeer’ zelf vaststellen.

* Zie voor de met * gemarkeerde woorden de noten op p. 462

MOWGLI'S BROEDERS

Nu neemt Chil de Wouw de nacht weer mee
Die door Mang de Vleermuis is bevrijd –
In stal en schuur staat nu het vee
Want de nacht is onze tijd.
Dit is het uur van trots en kracht,
Van slag tand, poot en klauw.
O hoor de roep! – Goede jacht
En blijf de junglewet trouw!

– *Nachtlied van de Jungle*

Het was zeven uur 's avonds van een bijzonder warme dag in de heuvels van Seoni* toen Vader Wolf uit zijn dagrust ontwaakte, zich krabde, gaapte en al zijn poten uitstreekte om het slaperige gevoel uit de toppen te verdrijven. Moeder Wolf lag met haar grote, grijze neus tussen haar vier stoeiende, piepende welpen en de maan scheen door de ingang van het hol waar ze allemaal woonden. 'Grr!' zei Vader Wolf, 'het is weer tijd om te jagen.' En hij wilde net van de heuvel springen toen een kleine schaduw met een pluimstaart over de drempel kwam en jankte: 'Moge het geluk met u zijn, o, leider van de wolven, en moge het geluk met uw edele kinderen zijn en dat ze maar sterke, witte tanden mogen krijgen en nooit de hongerigen in deze wereld mogen vergeten.'

Het was de jakhals – Tabaqui de Bordenlikker* – en de wolven van India minachten Tabaqui omdat hij overal rondsluip

en ellende aanricht en kletspraatjes verspreidt en vodden en stukken leer van de dorpsvuilnishopen eet. Maar ze zijn ook bang voor hem omdat Tabaqui, nog eerder dan alle andere dieren in de jungle, dol kan worden en dan vergeet dat hij ooit bang voor iemand was en door het woud holt en iedereen bijt die hij tegenkomt. Zelfs de tijger slaat op de vlucht en verschuilt zich wanneer de kleine Tabaqui dol wordt, want dolheid is het schandelijkste dat een wild dier kan overkomen. Wij noemen het honds dolheid, maar zij noemen het *dewanee* – de waanzin – en slaan op de vlucht.

‘Kom binnen,’ zei Vader Wolf afgemeten, ‘maar hier is niets te eten.’

‘Voor een wolf misschien niet,’ zei Tabaqui, ‘maar voor zo’n mager beest als ik is een kaal bot al een festijn. Wie zijn wij, het *Gidur-log*, het Jakhalzenvolk, om kieskeurig te zijn?’ Hij rende het hol in, vond er het bot van een hertenbok waar nog wat vlees aan zat en begon er smakelijk op te knagen.

‘Hartelijk dank voor deze heerlijke maaltijd,’ zei hij en likte zijn lippen af. ‘Wat zijn de edele kinderen toch mooi! Wat hebben ze grote ogen! En ook nog zo jong! Echt, ik meen het, ik had zelf kunnen bedenken dat koningskinderen meteen al mannen zijn.’

Tabaqui wist natuurlijk net zo goed als iedereen dat niets zo verkeerd is als kinderen in hun bijzijn te prijzen en zag met genoegen dat Moeder en Vader Wolf ongemakkelijk keken.

Tabaqui bleef zitten, genoot van de ellende die hij had aangericht en zei toen boosaardig: ‘Shere Khan* de Grote heeft een ander jachtgebied opgezocht. De volgende maan zal hij in deze heuvels komen jagen, zo heeft hij me verteld.’

Shere Khan was de tijger die bij de rivier de Wainganga* woonde, meer dan dertig kilometer verderop.

‘Daar heeft hij het recht niet toe!’ begon Vader Wolf boos. ‘Volgens de Wet van de Jungle heeft hij helemaal niet het recht

om zonder voorafgaande waarschuwing van verblijfplaats te veranderen. Hij zal al het wild binnen een straal van vijftien kilometer verjagen en ik... ik moet dezer dagen doden voor twee.'

'Zijn moeder heeft hem niet voor niets Lungri, de manke, genoemd,' zei Moeder Wolf bedaard. 'Sinds zijn geboorte al is hij mank aan één poot. Dat is de reden waarom hij alleen vee heeft gedood. De dorpelingen bij de Wainganga zijn boos op hem en dan komt hij hier om onze dorpelingen boos te maken. Als hij ver weg is, zullen ze de jungle uitkammen en dan moeten wij vluchten met onze kinderen wanneer het gras in brand wordt gestoken. Echt, we zijn Shere Khan ontzettend dankbaar!'

'Zal ik hem jullie dank overbrengen?' zei Tabaqui.

'Eruit!' blafte Vader Wolf. 'Eruit en ga met je meester jagen. Je hebt hier genoeg schade aangericht voor één avond.'

'Ik ga al,' zei Tabaqui bedaard. 'Jullie kunnen Shere Khan al beneden in het kreupelhout horen. Ik had me de moeite kunnen besparen om deze boodschap over te brengen.'

Vader Wolf luisterde en hoorde, in het dal bij het riviertje, het droge, boze, grommende, zeurderige gejang van een tijger die niets heeft gevangen en er lak aan heeft of de hele jungle dat weet.

'De stommeling!' zei Vader Wolf. 'Met zoveel kabaal aan je werknacht beginnen! Denkt hij nou echt dat onze herten net zo zijn als zijn vette buffels van de Wainganga?'

'Ssst! Vannacht jaagt hij niet op buffels of herten,' zei Moeder Wolf, 'maar op mensen.' Het gejang was overgegaan in een soort zoemend gespin dat uit alle windrichtingen leek te komen. Het was het geluid dat houthakkers en zigeuners die buiten slapen de stuipen op het lijf joeg en soms in de muil van de tijger dreef.

'Mensen!' zei Vader Wolf en hij ontblootte al zijn witte tan-

den. ‘Bah! Zijn er in de putten niet genoeg kevers en kikkers te vinden dat hij mensen moet eten, en dan ook in ons jachtgebied?’

De Wet van de Jungle, die nooit zomaar iets voorschrijft, verbiedt alle dieren om mensen te eten, behalve wanneer ze doden om hun jongen te leren doden, en dan moeten ze buiten het jachtgebied van hun roedel of stam jagen. De werkelijke reden hiervoor is dat het doden van mensen vroeg of laat tot de komst van blanke mannen met geweren op olifanten en honderden bruine mannen met gongs en vuurpijlen en fakels leidt. Daar heeft iedereen in de jungle onder te lijden. De reden die de dieren elkaar opgeven, is dat de mens het zwakste en meest hulpeloze levende wezen is en dat het niet sportief is om hem aan te vallen. Ze zeggen ook – geheel overeenkomstig de waarheid – dat menseneters schurft krijgen en tandeloos worden.

Het gespin werd harder en eindigde in het luide ‘Grrr!’ van een tijger die aanvalt.

Toen klonk het gejangk – een ontijgerachtig gejangk – van Shere Khan. ‘Hij heeft gemist,’ zei Moeder Wolf. ‘Wat is er aan de hand?’

Vader Wolf rende enkele stappen naar buiten en hoorde Shere Khan woedend grommen en foeteren terwijl hij door het struikgewas buitelde.

‘Die stommeling is zo dom geweest om in het kampvuur van de houthakkers te springen en heeft zijn poten verbrand,’ zei Vader Wolf met een grom. ‘Tabaqui is bij hem.’

‘Er komt iemand de heuvel op,’ zei Moeder Wolf, die een oor spitste. ‘Pas op!’

Er klonk geritsel in het kreupelhout en Vader Wolf liet zich op zijn heupen zakken, klaar voor de sprong. Als je erbij was geweest, zou je een van de wonderlijkste dingen van de hele wereld hebben gezien: de wolf die zich midden in zijn sprong

inhiel. Hij was al naar voren gesprongen voordat hij zag waar hij eigenlijk op af dook en toen probeerde hij te remmen. Het gevolg was dat hij meer dan een meter de lucht in vloog en toen weer ongeveer landde op de plek vanwaar hij was gesprongen.

‘Een mens!’ gromde hij. ‘Een mensenwelp. Kijk!’

Vlak voor hem stond een naakte, bruine baby die net kon lopen en die zich aan een lage tak vasthield – het zachtste en molligste wezen dat ooit ’s nachts naar een wolvenhol was gekomen. Hij keek Vader Wolf in de ogen en lachte.

‘Is dat een mensenwelp?’ zei Moeder Wolf. ‘Ik heb er nog nooit één gezien. Breng hem eens hier.’

Een wolf die het gewend is zijn eigen welpen te dragen, kan zo nodig een ei in zijn muil nemen zonder het te breken en hoewel Vader Wolf zijn kaken om de rug van het kind klemde, had geen enkele tand de huid geschramd toen hij hem tussen de welpen legde.

‘Wat is hij klein! En naakt en... moedig!’ zei Moeder Wolf zacht. De baby kroop tussen de welpen door om dicht bij de warme huid te komen. ‘Aha! Hij drinkt met de anderen mee. En dit is dus een mensenwelp? Welke wolvin heeft ooit kunnen zeggen dat er een mensenwelp tussen haar welpen lag?’

‘Zoiets heb ik weleens gehoord, maar in onze roedel of in onze tijd is dat nooit voorgekomen,’ zei Vader Wolf. ‘Hij heeft helemaal geen haar en ik zou hem zo kunnen doden met mijn poot. Maar kijk, hij kijkt op en is helemaal niet bang.’

Het maanlicht in de ingang van het hol werd opeens verduisterd, omdat Shere Khan zijn grote, geblokte kop en zijn schouders naar binnen probeerde te persen. Achter hem krijsde Tabaqui: ‘Meneer, meneer, hier is hij naar binnen gegaan!’

‘Shere Khan bewijst ons een grote eer,’ zei Vader Wolf, maar hij keek kwaad uit zijn ogen. ‘Wat wenst Shere Khan?’

‘Mijn prooi. Er is hier een mensenwelp naar binnen gegaan,’

zei Shere Khan. ‘Zijn ouders zijn weggerend. Geef hier.’

Shere Khan was, zoals Vader Wolf al had gezegd, in het kampvuur van de houthakkers gesprongen en was nu woedend omdat hij pijn had aan zijn verbrande poten. Maar Vader Wolf wist dat de ingang van het hol te krap was voor een tijger. Zelfs waar hij nu stond, zaten zijn schouders en voorpoten al knel vanwege het ruimtegebrek, als die van een man die probeerde te vechten in een ton.

‘De wolven zijn een vrij volk,’ zei Vader Wolf. ‘Ze krijgen bevelen van het Hoofd van de Roedel en niet van de eerste de beste gestreepte veedoder. De mensenwelp is van ons... en we kunnen hem doden als we dat willen.’

‘Jij hebt helemaal niets te willen! Wat is dit nou weer voor flauwekul? Bij de stier die ik heb gedood, moet ik hier nou rondneuzen in je hondenhok om te krijgen wat mij toekomt? Ik ben het, Shere Khan, die tegen je spreekt!’

Het gebrul van de tijger donderde door het hol. Moeder Wolf schudde de welpen van zich af, sprong naar voren en richtte haar ogen als twee groene manen in de duisternis op de vlammeende ogen van Shere Khan.

‘En ik ben het, Raksha, de Duivelin,* die jou antwoord geeft. De mensenwelp is van mij, Lungri... helemaal van mij! Hij wordt niet gedood. Hij blijft in leven en zal met de roedel optrekken en met de roedel jagen en uiteindelijk zal hij... let op, naaktewelpjesjager... kikkereter... vissendoder... uiteindelijk zal hij jacht maken op jou! Ga nou maar weg, bij de sambar* die ik heb gedood – ik eet geen uitgehongerd vee –, ga maar naar je moeder, verbrand junglebeest, want anders ben je straks nog manker dan toen je ter wereld kwam! Ga weg!’

Vader Wolf keek verbaasd toe. Hij was de tijd dat hij Moeder Wolf in een eerlijk gevecht met vijf andere wolven voor zich had weten te winnen alweer bijna vergeten, de tijd dat ze met de roedel optrok en niet de Duivelin werd genoemd om-

dat ze haar wilden vleien. Shere Khan durfde het wel tegen Vader Wolf op te nemen, maar Moeder Wolf kon hij niet aan, want hij wist dat zij, gezien de plek waar hij zich bevond, het terrein in haar voordeel had en zou vechten tot de dood erop volgde. Daarom rukte hij zich grommend los uit de ingang van het hol en toen hij helemaal los was, riep hij: 'Op zijn eigen erf blaft elke hond! We zullen wel zien wat de roedel over het adopteren van mensenwelpen te zeggen heeft. De welp is van mij en eindigt uiteindelijk tussen mijn tanden, pluimstaartige dieven!'

Moeder Wolf wierp zich hijgend tussen haar welpen en Vader Wolf zei ernstig: 'Shere Khan heeft wel een beetje gelijk. De welp moet door de roedel worden aanschouwd. Wil je hem nog steeds houden, moeder?'

'Ik wil hem houden!' zei ze hijgend. 'Hij is hier 's nachts, helemaal alleen, naakt en hongerig naartoe gekomen en toch was hij niet bang! Kijk, hij heeft al een van mijn jongen aan de kant geduwd. En die manke slager zou hem hebben gedood en weer naar de Wainganga zijn gevlucht, terwijl de dorpelingen ons hier uit wraak uit onze hollen zouden jagen. Of ik hem wil houden? Zeker, ik wil hem houden. Lig stil, kleine kikker. O, jij, Mowgli*... want ik noem je Mowgli de Kikker... er komt een tijd dat jij op Shere Khan zal jagen zoals hij op jou heeft gejaagd.'

'Maar wat zal onze roedel ervan zeggen?' zei Vader Wolf.

De Wet van de Jungle zegt heel duidelijk dat iedere wolf zich uit zijn roedel kan terugtrekken zodra hij is getrouwd, maar dat hij zijn welpen, zodra deze oud genoeg zijn om op eigen poten te staan, moet laten aanschouwen door de Roedelraad, die over het algemeen een keer per maand bij volle maan bijeenkomt, zodat de andere wolven ze kunnen herkennen. Na die welpenschouw kunnen de welpen gaan en staan waar ze willen en tot het moment dat ze hun eerste herten-

bok hebben gedood, wordt er geen genade getoond voor een volwassen wolf van de roedel die een van de welpen doodt. De moordenaar krijgt de doodstraf zodra hij gevonden is, en als je daar even over nadenkt, zul je begrijpen dat dit zo moet zijn.

Vader Wolf wachtte tot zijn welpen een beetje konden rennen en bracht ze toen op de nacht van de Roedelraad samen met Mowgli en Moeder Wolf mee naar de Raadsrots, een heuveltop die was bezaaid met stenen en rotsen waarachter honderd wolven zich konden verschuilen. Akela,* de grote, grijze Eenzame Wolf die vanwege zijn kracht en sluwheid de leider van de hele roedel was, lag languit op zijn rotsblok en onder hem zaten veertig of meer wolven van alle afmetingen en kleuren, van daskleurige veteranen die in hun eentje een hertenbok aankonden, tot jonge, zwarte driejarigen die alleen maar dachten dat ze dat konden. De Eenzame Wolf was nu al een jaar hun leider. Hij was in zijn jeugd twee keer in een wolveval getrapt en één keer halfdood geslagen en voor dood achtergelaten en wist dus alles van de zeden en gebruiken van de mens. Bij de rots werd maar weinig gesproken. De welpen buitelden over elkaar heen in de kring waarin hun moeders en vaders zaten en nu en dan ging een oudere wolf rustig naar een welp om hem uitgebreid te aanschouwen en vervolgens met geruisloze poten naar zijn plek terug te keren. Soms duwde een moeder haar welp in het maanlicht om er zeker van te zijn dat hij niet over het hoofd werd gezien. En dan riep Akela vanaf zijn rotsblok: 'Jullie kennen de wet, jullie kennen de wet. Kijk goed, wolven!' De bezorgde moeders herhaalden de roep: 'Kijk goed, kijk goed, wolven!'

Ten slotte – en de nekharen van Moeder Wolf gingen over-eind staan toen het zover was – duwde Vader Wolf 'Mowgli de Kikker', zoals ze hem noemden, naar het midden van de kring, waar hij lachend ging zitten spelen met een paar ste-